

פרשת תרומה הווה ועתיד

הרב רפאל משה אלאוף, ראש מוסדות "תורת חיים"

"והיו הכרובים פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על הכפורת ופניהם איש אל אחיו אל הכפורת יהיו פני הכרובים" (כ"ה כ') ברש"י: כרבים: דמות פרצוף תינוק להם.

בספורנו כתב (בפסוק ט'): "וכן כרובים פניהם איש אל אחיו מורים על פעולת המצאת המושכל וקבלתו, וזה בהביט אל התורה, כאמרו אל הכפרת יהיו פני הכרובים ובזה הם פורשים כנפים למעלה, כאמרו ארח חיים למעלה למשכיל ובזה יתעשת האלהים לנו כאמרו ואל זה אביט".

באברבנאל מדייק לשון הפסוק (כ"ה ח') "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", שלא אמר "ושכנתי בתוכו" אלא "בתוכם", שע"י המקדש ישכון ה' בתוכו של כל אחד ואחד. ומדברי הספורנו נראה שמבאר שאופן השפעת המשכן על עם ישראל הוא ע"י שיראו וילמדו מהמשכן וכליו וצורת ואופן עשייתם כללים לעבודת ה', כיצד להכין את עצמם להפוך להיות בעצמם משכן לשכינה.

וכן מצינו בנגמרא (יומא עב:): "מבית ומחוץ תצפנו, אמר רבא כל תלמיד חכם שאין תוכו כברו אינו תלמיד חכם."

הארון בא לסמל את התורה השקולה כנגד הכל, ולכן נמצא בקודש הקודשים, ולכן נתנו בתוכו את לוחות העדות וספר התורה. א"כ כל מה שיש בארון צריך להיות ג"כ סמל וזוגמא ומורה דרך לת"ח, כדי שיהיה הוא ג"כ ארון לתורה. ועוד יותר מהארון, שתהיה התורה ספוגה בתוכו, ולא רק מונחת בתוכו.

והכרובים הלא היו שיא השיאים שבתוך קודש הקודשים, שהרי "וזברתי אתך מעל הכפורת מבין שני הכרובים" (פסוק כ"ב), הנובאה למרע"ה ניתנה מבין הכרובים דוקא.

אם כן שומה עלינו להתבונן בצורת הכרובים מה שנוכל ללמוד מזה. ראשית יש להבין מדוע פני תינוק היה להם, ולא פני אדם רגיל בגיל ממוצע, לא קטן מדי ולא גדול מדי. עוד יש להבין, מדוע היו פניהם איש אל אחיו דוקא. וביותר יש לתמוה על הסתירה שיש לכאורה בפסוק מיניה וביה, שמצד אחד נאמר שיהיו פניהם "איש אל אחיו", ומאידך נאמר "אל הכפורת יהיו פני הכרובים", איך יתכן שיהיו פניהם גם איש אל אחיו, וגם אל הכפורת שלרגליהם.

מדברי הספורנו למדנו שמה שהיו הכרובים פורשי כנפיים למעלה, בא לסמל על "אורח חיים למעלה למשכיל", שהמשך הפסוק "למען סור משאול מטה". הדבר מזכיר את שלמדנו מהפרשה הקודמת, שעל כל אדם לשאוף תמיד ללמעלה, שיהיה לו יעד מסוים למעלה ממנו אליו הוא שואף להגיע, שאם לא יהיה לו שאיפה למעלה, אזי עלול ליפול לשאול מטה.

אולם כאן בפרשת הכרובים באה התורה ללמדנו שיחד עם השאיפה ללמעלה, לעתיד, חייב להיות גם חיבור להווה, למצב הקיים. אדם צריך כל ימיו להיות עם הכנפיים למעלה, השאיפה ליעד שלמעלה הימנו היא הכנפיים שעימם יעלה ויעלה עד ליעד, אבל הפנים צריכים להיות "איש אל אחיו",

לא כמביט על אחיו מלמעלה, כי אמנם שואף הוא ללמעלה, אבל עדיין אינו שם, עדיין הוא כשווה אל אחיו, ועדיין צריכה להיות דעתו מעורבת עם הבריות. ובנוסף צריך שיהיו פניו אל הכפורת שלרגליו שתחתיה הלוחות וספר התורה, שאיפתו ללמעלה, אבל עיקר עסקו ועמלו בתורה הוא כפי דרגתו במה שהוא אוחז כעת. השאיפה לעתיד

אסור שתבוא על חשבון האחיה בהווה, כי אמנם בפרשה הקודמת למדנו שאדם שאין לו עתיד אין לו גם הווה, אבל כאן למדנו שגם בלי חיבור להווה לא יגיע אל העתיד.

אפשר שלכן היו לכרובים פני תינוק, ללמדנו שעלינו להרגיש עצמנו תמיד כתינוק שהחיים עדיין לפנינו, ומגמתו אל עתידו, הוא חייב להשקיע בהווה כדי לגדול ולהתפתח, ומה שיתן לו את הכח להתעלות, הכנפיים שיביאו אותו להמריא כלפי מעלה, יהיו השאיפה אל היעד שלמעלה הימנו.

אם כן ודאי הנערים שבהגדרתם עדיין נקראים "תינוקות של בית רבן" מחמת שהם עדיין בתחלת דרכם בעלייתם בתורה, מלבד מה שעלינו "להצמיח להם כנפיים", להצמיח בליבם שאיפה ליעד גבוה יותר, עלינו גם לחברם להווה, לסייע בידם ללמוד ולהתעלות לפי כוחותיהם עכשיו, כדי שבהמשך דרכם יוכלו להגיע אל היעד. שאם לא כן, אם לא ינצלו עתה את כוחותיהם, או אם יתאמצו עתה למעלה מיכולותיהם, אם יהיו לא רק כנפיהם למעלה אלא גם פניהם, אזי לא יהיה בכוחם להגיע למעלה.